

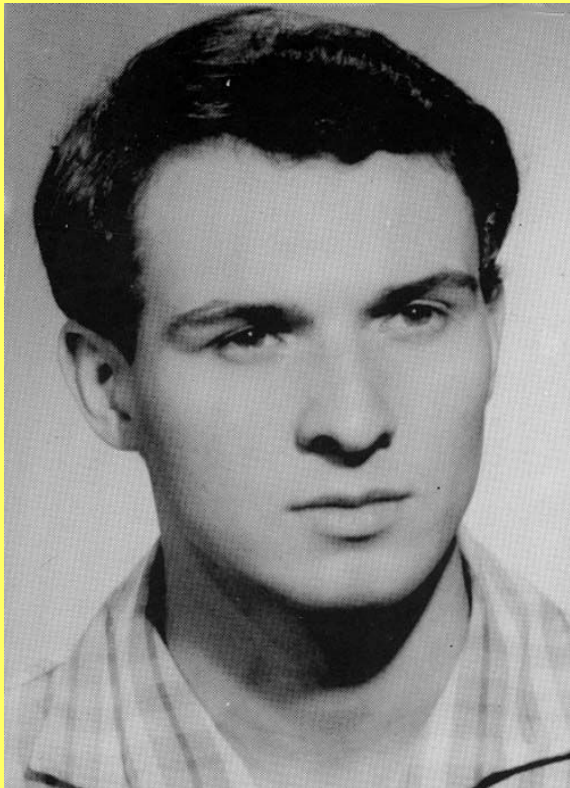
Téma: Jan Palach

Vypracoval/a: Mgr. Zdeňka Báčová

TENTO PROJEKT JE SPOLUFINANCOVÁN EVROPSKÝM SOCIÁLNÍM FONDEM A STÁTNÍM ROZPOČTEM ČESKÉ REPUBLIKY.

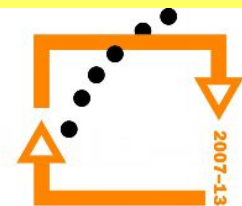

Jan Palach

Narozen - 11. 8. 1948
Všetaty (okr. Mělník)

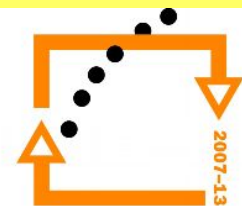
Zemřel - 19. 1. 1969
v Praze

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

Obsah:

- **Dětství**
- **1954-1963**
- **Studium na gymnáziu**
- **Studium na vysoké škole**
- **Rok 1968**
- **Počínající normalizace**
- **Pohřeb**

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

Dětství

- Jan Palach se narodil 11. srpna 1948 v Praze v rodině živnostníka - cukráře ze Všetat. Změna režimu po roce 1948 postihla i jeho otce, který byl svými výrobky vyhlášený po celém okolí

Dětství

- V roce 1951 byla jeho cukrárna zrušena a o čtyři léta později i výrobná, a tak nastoupil jako dělník do pekáren v Brandýse nad Labem. Otec byl pro Jana Palacha velkým vzorem, miloval ho a velmi rád poslouchal jeho vyprávění o velkých postavách našich národních dějin. Zřejmě díky jemu si postupem doby vypěstoval mimořádný zájem o historii.

1954-1963

- V letech 1954-1963 navštěvoval vřetatskou základní školu. Byl tichým žákem, zajímal se o přírodu a historii, rád četl.
- Smrt otce v roce 1962 jím hluboce otřásla. Viděl v něm svůj velký vzor a velmi si ho vážil. Tato událost pro něj znamenala bolestnou ztrátu a mezník v životě.

Studium na gymnáziu

- Po základní škole byl přijat na mělnické gymnázium. Tam jej ovlivnila řada pedagogů, nejvíce snad Antonín Vrba, profesor historie.
- Spolužáci a učitelé Jana Palacha charakterizovali jako spravedlivého člověka, který se dokázal zastat slabšího a který nenáviděl křivdu.
- Velmi rád diskutoval, měl solidní vědomostní základ. Spolužáci ho respektovali a zároveň ho i trochu obdivovali. Nikdy se nechvástal, zůstával v pozadí, ale když byl vyzván, do diskuse rád se zapojil.

Studium na vysoké škole

- Po maturitě se přihlásil na Filozofickou fakultu UK. Přijímací zkoušky sice udělal, ale nebyl přijat. Proto to zkusil na Vysokou školu ekonomickou, obor politická ekonomie, který ho také zajímal. Tentokrát byl úspěšný a od roku 1966 začal studovat.
- Přesto se dál zajímal o historii a sen studovat na filozofické fakultě ho neopustil. Zrealizovat se ho pokusil v roce 1968, kdy úspěšně vykonal zkoušky na FF UK a byl přijat do druhého ročníku obor dějepis - politická ekonomie.
- Během studia na VŠ cestoval - dvakrát byl v **SSSR** na letní studentské brigádě (1967, 1968), v polovině září 1968 odjel na sklizeň vína do Francie. Z korespondence vyplývá jeho kritický vztah k sovětské realitě, cítil v ovzduší strach mezi lidmi.

Rok 1968

- rok 1968 prožíval velmi intenzivně, účastnil se řady diskusních večerů a schůzí. **OKUPACI** Československa vojsky Varšavské smlouvy nesl nadmíru těžce.
- Situace po 21. srpnu pro něj představovala výsledek násilí a to bylo něco, co bytostně nenáviděl, s čím se nemohl smířit, nemohl zaujmout rezignující stanovisko. Proto mu byla blízká každá akce, která s touto situací vyslovovala nesouhlas, v listopadu 1968 se aktivně zúčastnil studentské stávky.

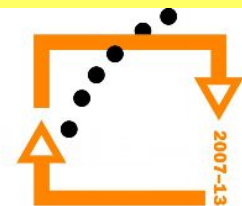
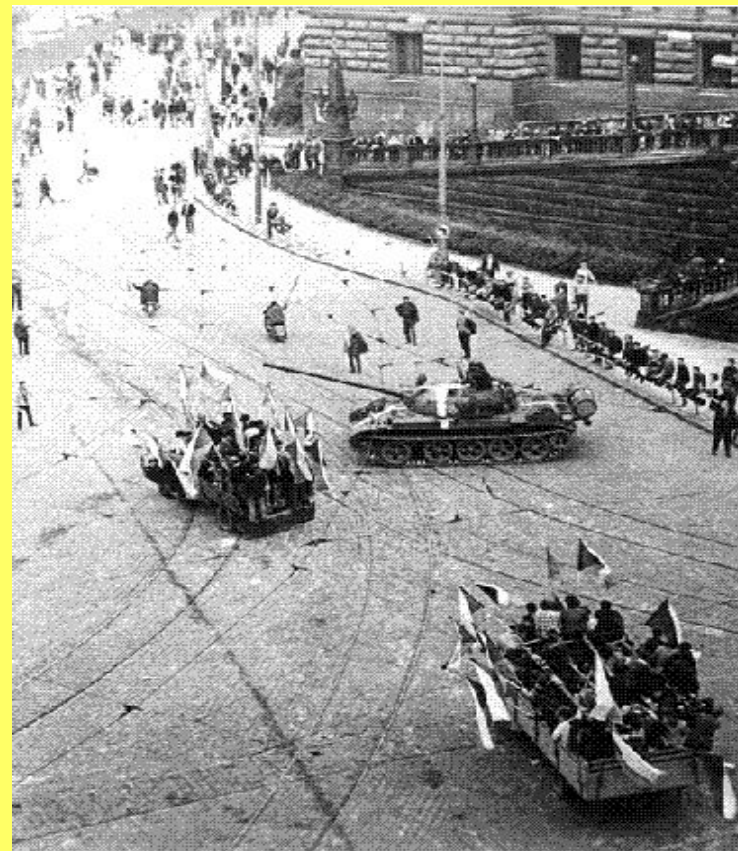

Foto z roku 1968

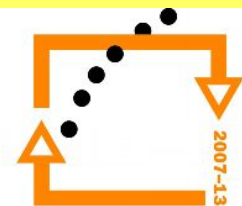
OP Vzdelávání
pro konkurenceschopnost

Počínající normalizace

- Poté, co si lidé na přítomnost okupačních vojsk začali zvykat, upadali do letargie a propadali pocitu, že s tímto stavem nemohou nic dělat, nechtěl se s touto situací smířit.
- Pravděpodobně přemýšlel, jak lidi probudit, jak docílit toho, aby se neuzavírali do svých soukromých záležitostí, aby zápasili o svůj osud. "Někdo by měl národu sáhnout na svědomí. Probudit lidi z beznaděje. Zastat se národa proti tomu bezbřehému násilí." A byl to právě Jan Palach, který se o to pokusil.

Počínající normalizace

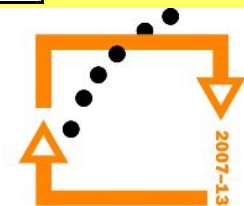
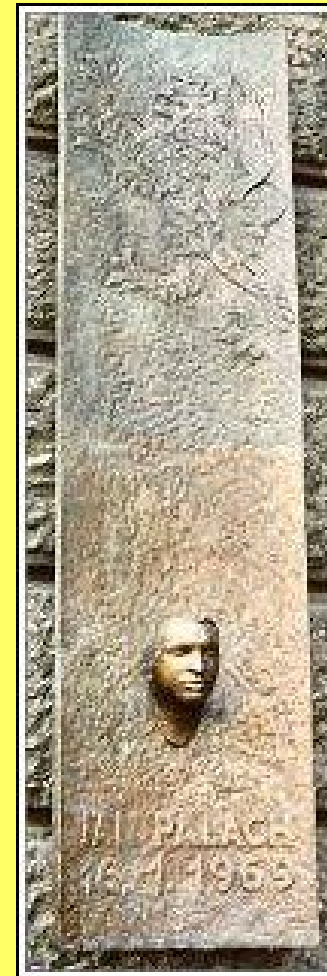
- Na protest proti sovětské okupaci a pokračujícím ústupkům okupantům ze strany čs. politické reprezentace se 16.1.1969 upálil v horní části pražského Václavského náměstí.

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

Pohřeb

- Jeho pohřeb 25.1.1969 v Praze se stal celonárodní manifestací proti sovětské okupaci. V Palachových stopách šli další mladí lidé např. Josef Hlavatý, Miroslav Malinka, Blanka Nacházelová, [Evžen Plocek](#) a [Jan Zajíc](#).

OP Vzdelávání
pro konkurenceschopnost

Po smrti

- Pro totalitní režim představoval Jan Palach trvalou výčitku. Jeho ostatky byly pochovány na pražském Olšanském hřbitově, v říjnu 1973 však byly v tajnosti policejně exhumovány, zpopelněny a urna s popelem uložena na hřbitově ve Všetatech (1990 přenesena do původního hrobu na Olšanech).
- **Palachovy hroby na Olšanech i ve Všetatech se staly místy tichých demonstrací proti sovětské okupaci a "normalizační" realitě.**

Po smrti

- Palachův hrdinský čin sebeobětování došel naplnění dvacet let později, kdy i přes tvrdé policejní zákroky došlo k masovým demonstracím známým dnes jako Palachův týden, a které předznamenal rozpad totalitního režimu.
- Dnes už opět máme Palachovo náměstí i cenu Jana Palacha, neochvějná Varšavská smlouva se rozpadla a sovětská vojska "dočasně" umístěná na území ČSSR odešla. Palachův čin však zůstává pro nás trvalou výzvou k občanské angažovanosti.

Společnost Jana Palacha

- Po roce 1989 znovu obnovila svou činnost Společnost Jana Palacha ve Všetatech, která každoročně pořádá pietní akt v Janově rodné vesnici.

Zdroje

- http://www.totalita.cz/vysvetlivky/o_palachj.php
- Kohoutková, H., Komsová, M.: Dějepis na dlani. Olomouc: Rubico, 2007